

А. С. Олійник,
к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної,
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0274-5204>
А. О. Микитенко,
здобувач вищої освіти спеціальності "Менеджмент",
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0429-5139>
В. М. Комендатенко,
здобувач вищої освіти спеціальності "Менеджмент",
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-9946-7107>
С. Д. Мартиненко,
здобувач вищої освіти спеціальності "Менеджмент",
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-6098-0725>
С. С. Топала,
здобувач вищої освіти спеціальності "Менеджмент",
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-1367-5706>

DOI: 10.32702/2306-6814.2024.20.168

ДОКУМЕНТАЛЬНО-ІНФОРМАЦІЙНІ КОМУНІКАЦІЇ ПРИ СТРАТЕГІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ У БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩІ

A. Oliynyk,
PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department
of Management named after I.A. Markina, Poltava State Agrarian University, Poltava
A. Mykytenko,
applicant for higher education specialty Management, Poltava State Agrarian University, Poltava
V. Komendatenko,
applicant for higher education specialty Management, Poltava State Agrarian University, Poltava
S. Martynenko,
applicant for higher education specialty Management, Poltava State Agrarian University, Poltava
S. Topala,
applicant for higher education specialty Management, Poltava State Agrarian University, Poltava

DOCUMENTARY AND INFORMATIONAL COMMUNICATIONS IN THE STRATEGIC MANAGEMENT OF THE ENTERPRISE IN THE BUSINESS ENVIRONMENT

У статті доведено, що комунікація дійсно є вагомим аспектом соціальних систем, що дозволяє накопичувати та передавати соціальний досвід, сприяти зв'язкам між індивідами, організовувати спільну діяльність та поширювати культуру. Документована комунікація за допомогою створених людьми документів відіграє важливу роль у суспільстві. Обґрунтовано, що інформаційна економіка має прямий вплив на систему стратегічного управління підприємством у бізнес-середовищі. З розвитком цифрових технологій та збільшенням обсягів доступної інфор-

мації підприємства повинні бути готові швидко аналізувати цю інформацію та приймати відповідні управлінські рішення. Доведено, що використання інформаційно-комунікаційних технологій дозволяє вдосконалювати процес управління, забезпечувати ефективне планування та контроль над різними аспектами діяльності підприємства. Встановлено, що ефективні інформаційні системи допомагають підприємствам приймати більш обґрунтовані економічні рішення, оптимізувати бізнес-процеси, підвищувати продуктивність та конкурентоспроможність.

The article proves that communication is indeed an important aspect of social systems, which allows to accumulate and transfer social experience, promote connections between individuals, organize joint activities and spread culture. Documented communication through human-made documents plays an important role in society. A document, as a material object, can really be perceived by the consumer of information as a source of information. It can be interpreted as a communication process where the document acts as a message that needs to be decoded and transformed into knowledge, emotions and actions in the mind of the person who perceives it. An important part of this process is the understanding and interpretation of the information contained in the document, which can occur through the interaction of the recipient with the communicator. The information system of the enterprise consists of computer, document and intellectual subsystems, the main goal of management is to increase the efficiency of the management system. This can be achieved by increasing the competence of managers, speeding up the process of making strategic decisions and confidence in the implementation of non-standard management processes. The conditions of the information economy dictate the growth of the role of information and communication technologies, which are becoming important for the successful functioning of the enterprise. It is substantiated that the information economy has a direct impact on the system of strategic management of the enterprise in the business environment. With the development of digital technologies and the increase in the amount of available information, enterprises must be ready to quickly analyze this information and make appropriate management decisions. It has been proven that the use of information and communication technologies allows improving the management process, ensuring effective planning and control over various aspects of the enterprise's activities. It has been established that effective information systems help enterprises make more informed economic decisions, optimize business processes, and increase productivity and competitiveness. The introduction of modern information technologies allows enterprises in Ukraine to better use their resources. With the development of technologies, this role of information systems will only grow, which will enable enterprises to function successfully in modern market conditions.

Ключові слова: комунікація, документально-інформаційні комунікації, управлінські рішення, інформаційні процеси, стратегічне управління, бізнес-середовище, сучасні технології.

Key words: communication, documentary and informational communications, management solutions, information processes, strategic management, business environment, modern technologies.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Комунікація відіграє вирішальну роль у глобалізованому суспільстві, яке переживає революційні досягнення в інформаційних технологіях. Ці технології використовуються на всіх рівнях, секторах, галузях і географічних зонах, формуючи соціальне управління різними способами.

Ефективність діяльності організацій та установ сьогодні значною мірою залежить не лише від наявності інформаційних ресурсів, а й від здатності впроваджувати інновації, оптимізувати інформаційні потоки, розвивати системи документообігу та вирішувати питання, пов'язані з ефективним обміном інформацією з гравцями ринку.

Напрямок теорії комунікації активно розвивається в сучасній науці, однак специфіці документально-інформаційних комунікацій до теперішнього часу не приділено належної уваги як в теоретичному, так і в практичному контексті.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Вагомий внесок у вивчення теоретико-прикладних положень у сфері документально-інформаційних комунікацій зробило чимало науковців, серед яких варто виокремити праці О. Андрусяк, О. Балалаєвої, С. Войтка, Й. Завадського, І. Ломачинської, Г. Осовської, Ю. Палехи, О. Рудінської, О. Череп, Н. Чухрай, Н. Шпака та багатьох інших. Однак неоднозначність поглядів на документально-інформаційні комунікації при страте-

Таблиця 1. Трактуювання поняття "комунікація"

Автор	Визначення
Завадський Й.С.	Комунікація – це всеохоплюючий і складний процес, який включає людей, що розмовляють під час особистого спілкування або в групах, на зборах, ведуть розмову по телефону або читають і складають службові записки, листи і звіти.
Осовська Р.В.	Комунікація – це процес двостороннього обміну ідеями та інформацією, який веде до взаємного розуміння.
Рудінська О.В., Яроміч С.А.	Комунікація – це обмін інформацією, на основі якого керівник отримує дані, необхідні для ухвалення рішень, і доводить їх до працівників.
Войтко С.В., Ангелов К.П.	Комунікація – це передача і прийом будь-якої інформації.
Топчієв О.	Комунікація – це переміщення людей, продукції, енергії, інформації, фінансів, які забезпечують взаємодію суспільства та його життєдіяльність.
Мельничука О.С.	Комунікація – це 1) спілкування, передача інформації; 2) спілкування, в процесі якого одна самотня душа відкриває себе іншій, між людьми встановлюється духовний зв'язок.
Дяків Р.С.	Комунікація – це форма спілкування, що базується на взаємному обміні та передачі інформації, доброзичливості та взаєморозумінні (комунікабельності) людей, посадових осіб, компаньйонів у процесі співробітництва.
Косенко Ю.В.	Комунікація – це технічний процес обміну інформацією між двома і більше індивідами (або групами).
Романюк Л.Б.	Комунікація – це обмін думками та досягнення взаємного порозуміння між людьми в процесі спілкування.
Яловега Н.І.	Комунікація – це комплекс заходів, спрямований на встановлення двостороннього зв'язку між підприємствами споживчої кооперації та іншими суб'єктами ринку за допомогою відповідних інструментів, для посилення ефективності та впливової діяльності на ринку.
Хміль Ф.І.	Комунікація – обмін інформацією, у результаті якого керівник отримує інформацію, необхідну для прийняття ефективних рішень, і доводить її до відома співробітників.
Петрук Н.К.	Комунікація – універсальна реальність соціального існування, вираження здатності суспільної людини до співіснування, яке є незаперечною умовою життя.
Бурцева Т.А.	Комунікація – це взаємодія, діяльність людей або тих чи інших організацій один з одним.
Плотніков М.В.	Комунікація – процес і результат обміну інформацією.
Різун В.В.	Комунікація – це зумовлений ситуацією й соціально-психологічними особливостями комунікаторів процес встановлення і підтримання контактів між членами певної соціальної групи чи суспільства загалом на основі духовного, професійного або іншого єднання учасників комунікації

Джерело: узагальнено за даними [1; 2; 3; 6; 7; 9; 10].

гічному управлінні підприємством у бізнес-середовищі потребує ще більш чіткої деталізації, адже ефективна комунікація є ключовим елементом успішного функціонування будь-якої системи управління.

ФОРМУВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАНЬ)

Мета статті полягає в узагальненні складових документально-інформаційної комунікації, їх створення та функціонування, обґрунтування ролі документально-інформаційних комунікацій при стратегічному управлінні підприємств у бізнес-середовищі.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Щоб краще зрозуміти дефініцію та значення документально-інформаційних комунікацій, необхідно розглянути історію, походження та етапи розвитку. Такий аналіз дозволить краще осмислити суть та функціонування у сучасному бізнес-середовищі.

Роль документально-інформаційних комунікацій у забезпеченні ефективного стратегічного управління

підприємств дійсно важлива. Основним ресурсом цього виду управління є документ та інформація, що дозволяє ефективно керувати комунікаціями у будь-якій організації чи групі людей. Комунікація є ключовою технологією в будь-якому виді діяльності, оскільки через неї відбувається обмін інформацією та багатьма ресурсами, що сприяють ефективному функціонуванню комунікаційного процесу.

Термін "комунікація" має велику сферу трактування і дослідження. Він переплітається з філософією, соціологією, психологією, лінгвістикою, етнографією та педагогікою (табл. 1).

Протягом століть існування цього терміну він отримав різні значення та інтерпретації, проте основне значення полягає у процесі передачі інформації від відправника до отримувача з метою впливу на його свідомість, при цьому передбачається наявність зворотного зв'язку для успішної комунікації.

В еволюційному розвитку людей і суспільств такі взаємопов'язані поняття, як сприйняття, розуміння, мова та документ, відіграють вирішальну роль. Сприйняття необхідне для розуміння, розуміння необхідне для розвитку мови, а вдосконалення мови залежить від документації. Оскільки наше розуміння світу розширюється, а промисловий досвід збагачується, усна комунікація поступово стає недостатньою.

Недоліки незафіксованої передачі інформації, неможливість зберегти її в просторі та часі привели людство до необхідності побудови документно-інформаційних комунікацій, тобто запису інформації на матеріальні носії, здатні до тривалого зберігання.

Комунікації розуміються в трьох основних підходах. По-перше, як засіб зв'язку будь-яких об'єктів матеріального світу, до яких відноситься транспорт, енергетика та інші види зв'язку. По-друге, це розглядається як взаємодія та передача інформації від однієї людини до іншої. По-третє, обмін інформацією в суспільстві, що передбачає обмін знаннями, емоціями та намірами, які мають значущу цінність.

Комунікація дійсно є ключовим аспектом суспільних систем, що дозволяє накопичувати та передавати соціальний досвід, сприяти зв'язкам між окремими людьми, організовувати спільну діяльність і передавати культуру. Значну роль у суспільстві відіграє документована комунікація, яка використовує штучно створені документи. Спочатку покладаючись на іконічні та символічні форми, пізніше він прогресує до письмових та друкованих документів. Документована комунікація — це форма комунікації, яка опосередковується документами, передбачає обмін документами між двома або більше особами та полегшує передачу інформації за допомогою документації.

Комуникант — відправник інформації.

Інфону́сій — матеріальний носій (для традиційних) чи файл (для електронних) документів.

Канал — шлях, по якому передається інформація (традиційна пошта), телекомунікаційний канал (електронні засоби зв'язку, інтернет тощо).

Комуникат — медіапростір, мережеве середовище для передавання, випромінювання та/або приймання знаків, сигналів, письмового тексту, зображень та звуків чи повідомлень будь-якого роду проводовими, радіо, оптичними або іншими електромагнітними системами.

Реципієнт — одержувач інформації.

Кодування — певні мови, якими представлено зміст інформації.

Декодування — розшифрування коду, що може вимірюватись від 0 до 100 %.

Рис. 1. Модель документально-інформаційної комунікації

Джерело: узагальнено за даними [4; 8].

Документально-інформаційна комунікація, як визначає професор І.М. Ломачинська, є комунікацією, яка відбувається через документи в суспільстві і заснована на їх обміні між двома або більше учасниками інформації. Цей процес ґрунтується на руху інформації в ланцюгу "комуникант — комуникат (канал) — реципієнт (одержувач)" (рис. 1).

Документально-інформаційна комунікація охоплює такі етапи:

1. Формування або відбір ідеї: це передбачає концепцію або вибір ідеї, яку відправник хоче повідомити.
2. Кодування: відправник перекладає ідею в повідомлення за допомогою слів, жестів, інтонації тощо. Таким чином ідея перетворюється у форму, яку можна передати.
3. Вибір каналу: відправник обирає найбільш підходящий канал або спосіб зв'язку, як-от телефон, електронна пошта, відео тощо, для передачі повідомлення.
4. Передача ідеї: відправник доставляє повідомлення через вибраний канал.
5. Декодування: одержувач інтерпретує символи, надіслані відправником, і перетворює їх на думки.
6. Оцінка та роз'яснення повідомлення: одержувач оцінює отримане повідомлення та може звернутися за роз'ясненнями, якщо це необхідно.
7. Зворотній зв'язок: як відправник, так і одержувач обмінюються ролями зв'язку, при цьому одержувач надає зворотній зв'язок щодо отриманого повідомлення.

Ці етапи є важливими для забезпечення ефективного спілкування між окремими особами чи групами.

Мета комунікації — це важливий аспект, який враховує передачу не лише інформації, а й емоцій, вольових стимулів від комуниканта до реципієнта. Згідно з професором Г.М. Швецовою-Водкою, документи та повідомлення містять лише інформацію — набір сигналів і знаків, який може стати знанням лише у свідомості реципієнта. Для успішної комунікації і виконання призначення документу необхідно, щоб реципієнт отримав та ознайомився з інформацією. Тільки в цьому

випадку можна говорити про успішне завершення комунікації [11].

Документ, як матеріальний об'єкт, дійсно може сприйматися споживачем інформації як джерело інформації. Це може бути тлумачено як комунікаційний процес, де документ виступає як повідомлення, яке потребує декодування та перетворення в знання, емоції та дії в свідомості людини, яка його сприймає. Важливою частиною цього процесу є розуміння та інтерпретація інформації, яку містить документ, що може відбутися через взаємодію реципієнта з комуникантом.

У процесі документно-інформаційної комунікації, як відомо, існує складний, діалектичний зв'язок між поняттями "інформація" і "знання". Інформація є цінною, якщо вона достовірна, своєчасна, повна і доречна.

Достовірність. Щоб інформація становила реальну цінність для менеджера, вона повинна бути достовірною. Це означає, що інформація покликана реально і надійно відображати дійсність.

Своєчасність. Інформація повинна бути вчасною. Це не обов'язково означає поспішність.

Повнота. Інформація повинна бути повною, щоб стати корисною для менеджера. Якщо вона часткова, то картина стану справ може виявитися недостовірною або викривленою.

Доречність. Нарешті, інформація цінна, якщо вона доречна. Доречність, як своєчасність, залежить від потреб і обставин для конкретного менеджера.

Деякі дослідники вважають, що поняття "інформація" споріднене з поняттям "знання". Як ми всі знаємо, знання — це сукупність фактів, законів, відносин і правил, які відображають обізнаність з проблемами в певних предметних областях, відображають той чи інший аспект суб'єктивної діяльності у формі ідей, понять і уявлень про певні теми або явища. Існують різні погляди на те, як співвідносяться поняття "знання" та "інформація".

Багато вчених заперечують поняття "знання" і "комунікація", акцентуючи увагу на таких моментах: — знання — впорядкована, систематична інформація — дані, які не мають таких властивостей; неперевірені дані;

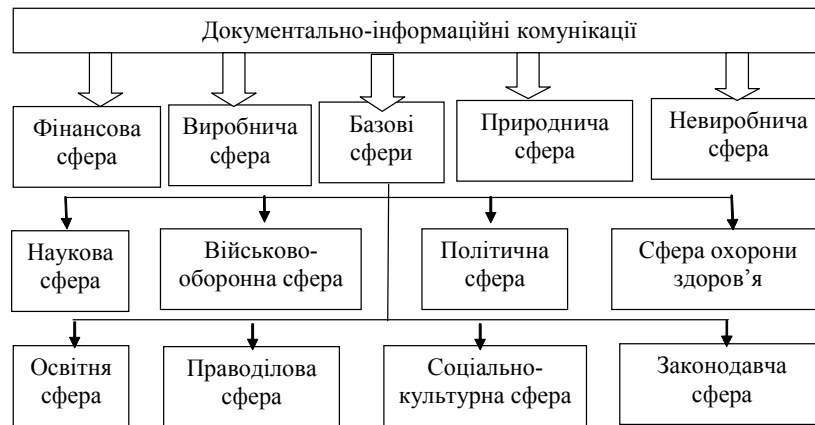

Рис. 2. Сфери документально-інформаційних комунікацій

Джерело: узагальнено за даними [4; 6].

— знання — це дані, відомі суспільству; — знання — це все, що записано в символічній формі; форма документа.

Багато дослідників вважають знання високоструктурованою інформацією, яка має практичне значення для діяльності людини.

Тобто між даними, що складають зміст повідомлення, що потребує декодування, і може трансформуватися в знання, що являють собою набір навичок, необхідних для діяльності в будь-якій сфері. Із загальних документально-інформаційних комунікацій суспільства можна виділити комунікації, що відбуваються як в основних сферах життєдіяльності суспільства, так і в економічній, фінансовій, правовій, природній сферах (рис. 2).

Кожну виділену галузь документації та інформаційного спілкування можна розділити на підвиди. Наприклад, до базових сфер спілкування належать: законодавство, політика, військова оборона, право, наука, освіта, соціокультурна та медична комунікація.

Юридичні ділові документи та інформаційні комунікації виникають у сферах юстиції, нотаріального посвідчення, реєстрації актів цивільного стану, кримінального процесу, кримінально-виконавчого та адміністративного права.

Серед комунікацій господарської сфери окремо можна виділити комунікації у виробничій сфері. Доку-

ментний зв'язок у невиробничій сфері включає зв'язок у фінансових установах, банках, внутрішніх і зовнішніх торгівельних, митних та інших установах.

Природничий комунікаційний блок, як підсистема ширшої інформаційно-комунікаційної системи, може включати комунікацію знань у галузях екології, картографії, геодезії, гідрології, ґрунтознавства та метеорології, а також національні системи документації та зв'язку, що забезпечують суспільний розвиток. Це набір узагальнюючих, проміжних і термінальних інститутів, які пов'язують між собою і суспільство через відповідні документаційно-інформаційні канали.

Інформаційна економіка справді має значний вплив на систему стратегічного управління підприємством у бізнес-середовищі. З розвитком цифрових технологій та збільшенням обсягів доступної інформації підприємства повинні бути готові швидко аналізувати цю інформацію та приймати відповідні управлінські рішення. Використання інформаційно-комунікаційних технологій дозволяє вдосконалювати процес управління, забезпечувати ефективне планування та контроль над різними аспектами діяльності підприємства. Такі технології допомагають удосконалювати стратегічне планування, вдосконалювати маркетингові стратегії, покращувати якість продукції та послуг, а також забезпечувати ефективне фінансове управління. Важливо постійно адапту-

Таблиця 2. Структура інформаційних процесів підприємства

Види інформаційних процесів	Форми інформаційних процесів		
	Комп'ютеризовані процеси	Документальні процеси	Інтелектуальні процеси
Інформаційний обмін	Отримання (передача) інформації у електронному вигляді	Отримання (передача) інформації у паперовому вигляді	Отримання (передача) інформації через безпосереднє спілкування
Обробка інформації	Обробка інформації за допомогою комп'ютерної техніки	Обробка інформації за допомогою канцелярських засобів	Обробка інформації за допомогою мислительних можливостей людини
Зберігання інформації	Зберігання інформації у електронному вигляді	Зберігання інформації у паперовому вигляді	Зберігання інформації у формі знань, вмінь та навичок

Джерело: узагальнено за даними [7; 8].

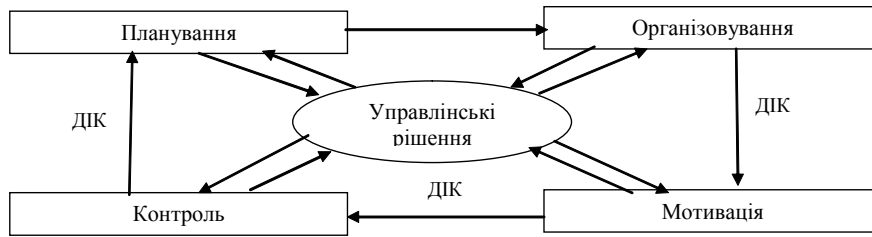

Рис. 3. Місце документально-інформаційних комунікацій (ДІК) при стратегічному управлінні підприємством

Джерело: узагальнено за даними [1; 4].

вати систему управління до сучасних вимог економіки та використовувати нові технології для досягнення успіху.

Враховуючи головні види і форми інформаційних процесів підприємства визначимо їх структуру (табл. 2).

Інформаційна система підприємства складається з комп'ютерної, документальної та інтелектуальної підсистем, то основною метою управління є збільшення ефективності системи управління. Це може бути досягнуто шляхом підвищення компетентності менеджерів, прискорення процесу прийняття стратегічних рішень і впевненості в здійсненні нестандартних управлінських процесів. Умови інформаційної економіки диктують зростання ролі інформаційно-комунікаційних технологій, які стають важливими для успішного функціонування підприємства (рис. 3).

Основою процесу створення та вдосконалення системи інформаційно-комунікаційних технологій управління підприємством є взаємини об'єкта та суб'єкта.

Об'єктом управління є система інформаційно-комунікаційних технологій, що використовуються для задоволення потреб зовнішнього та внутрішнього інформаційного обслуговування з урахуванням зміни факторів внутрішнього та зовнішнього середовища організації. Суб'єктом управління є система управління організацією в особі директора (виконавчого директора) з інформаційними ресурсами, інакше кажучи, інформаційного менеджера.

Об'єкт управління доцільно аналізувати в певному аспекті, який визначається обов'язковим застосуванням методологічного підходу для теоретичного осмислення системи в цілому. Під методологічним підходом розуміється спосіб бачення реальності крізь призму наукових категорій, які можна представити як набір наукових методів.

Ефективна система документально-інформаційних комунікацій на підприємстві є дуже важливою для досягнення головної мети. Це допомагає узгоджувати дії всіх контрагентів, покращує обмін інформацією та сприяє успішнішому управлінню підприємством. Дієві інформаційні потоки, використання відповідних ресурсів і технологій, а також міцні управлінські взаємодії грають важливу роль у створенні такої системи. Ефективна комунікаційна система дійсно може бути рівнозначною до фінансів або часу і відігравати ключову роль у досягненні успіху підприємства у бізнес-середовищі.

Впровадження сучасних інформаційних технологій дозволяє підприємствам в Україні краще використовувати свої ресурси. Ефективні інформаційні системи

допомагають підприємствам приймати більш обгрунтовані економічні рішення, оптимізувати бізнес-процеси, підвищувати продуктивність та конкурентоспроможність. З розвитком технологій ця роль інформаційних систем лише зростатиме, що дасть можливість підприємствам успішно функціонувати в сучасних умовах ринку.

Коли мова йде про позицію підприємства в бізнес-середовищі, важливо розуміти, які можливості та загрози можуть виникнути в результаті різноманітних факторів. SWOT-аналіз дійсно є корисним інструментом для підприємств, оскільки він допомагає зрозуміти внутрішні і зовнішні фактори, що впливають на бізнес, а також визначити можливості для розвитку і загрози для успіху. Важливо пам'ятати, що SWOT-аналіз сам по собі не надає остаточних відповідей або рішень, але він створює базу для подальших обгрунтувань та розробки стратегії. І керівникам рекомендується докладно замислитися над результатами аналізу, щоб не впустити можливості або недооцінити загрози. Грамотне використання SWOT-аналізу допомагає підприємству адаптуватися до змін у середовищі і забезпечує осмислене прийняття стратегічних рішень. SWOT-аналіз є потужним інструментом для розвитку стратегій підприємства, оскільки він дозволяє оцінити внутрішні та зовнішні чинники, які впливають на успішність бізнесу.

Розвиток SWOT-аналізу відбувається завдяки необхідності управління великою кількістю інформації, яка постійно змінюється. Цей інструмент допомагає підприємствам адаптуватися до нових умов на ринку та ефективно реагувати на зміни віддалених факторів. Такі аналізи допомагають керівництву приймати обгрунтовані рішення та розробляти стратегії, що сприятимуть досягненню їхніх цілей.

Для досягнення тих самих стратегічних цілей і завдань можна розробити необмежену кількість стратегій розвитку. Однак при формуванні цих стратегій підприємства повинні враховувати наявні та потенційні конкурентні переваги, ринкові умови та їх потенціал, рівень менеджменту, соціальні, економічні, політичні та інші чинники, що впливають на організацію, а також основу загальних і специфічних принципів розвитку. Підприємства повинні формувати та реалізовувати стратегії розвитку, забезпечувати напрямок розвитку управлінських і виробничих процесів, ефективно використовувати зовнішні та внутрішні умови господарської діяльності та організації праці, а отже, формувати загальний план дій щодо довгострокового розвитку підприємства [5].

У даному контексті, всебічність впливу може відкрити нові шляхи для розвитку бізнесу, дозволяючи адап-

туватися до змін у ринковій конкуренції. Однак, велика динаміка спаду цін та скорочення виробничих циклів можуть створити певний тиск на прибутковість і продуктивність. Щодо специфічних ознак методів обробки і доставки, це може мати велике значення для підприємства в контексті забезпечення якості продукції та вчасної поставки до клієнтів. Важливо удосконалювати процеси для забезпечення ефективності та конкурентоспроможності. Загалом, для позиціонування підприємства в бізнес-середовищі, важливо мати гнучку стратегію, яка дозволяє швидко реагувати на зміни в ринкових умовах. Аналіз можливостей та загроз є важливою частиною стратегічного планування, допомагаючи забезпечити стійкість та успішність підприємства в майбутньому.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Отже, документально-інформаційна комунікація відіграє вирішальну роль у функціонуванні будь-якого підприємства в сучасних умовах, а її низька ефективність значною мірою сприяє погіршенню фінансових показників. Будь-які взаємодії між працівниками різних рівнів управління базуються на спілкуванні, яке також формує відповідний соціально-психологічний клімат у колективі. Комунікаційні процеси також пов'язані із взаємодією суб'єкта господарювання із зовнішнім середовищем, де формується його репутація та партнерська привабливість. Це не тільки позитивно відображається на іміджі підприємства у бізнес-середовищі, але й певною мірою проектується на її комерційні пропозиції для ринку.

Використання сучасних документально-інформаційних технологій при стратегічному управлінні дійсно забезпечує ряд важливих переваг:

1. Швидкий доступ до найвіддаленіших джерел інформації: Завдяки інтернету та спеціалізованим програмам можливий швидкий доступ до різноманітної інформації з будь-якого куточка світу.
2. Якісний електронний зв'язок: Електронні комунікації дозволяють ефективно спілкуватися та обмінюватися інформацією в реальному часі, що сприяє швидкому прийняттю рішень.
3. Створення можливостей по вертикалі та горизонталі у взаємозв'язку управлінської діяльності: ІТ допомагають покращити комунікацію між різними рівнями та підрозділами організації.
4. Функціонування єдиного інформаційного середовища організації: ІТ дозволяють створити централізовану систему для зберігання та обміну даними, що сприяє ефективності роботи всіх підрозділів підприємства.

Література:

1. Войтко С. В. Менеджмент у телекомунікаціях: навч. посіб. Київ: Знання, 2007. 295 с.
2. Енциклопедія бізнесмена, економіста, менеджера / за ред. Р. Дяківа. Київ: Міжнародна економічна фундація, 2000. 704 с.
3. Завадський Й. С. Менеджмент. Київ: Вид-во Європ. ун-ту. 2001. 542 с.

4. Ломачинська І. М. Документально-інформаційні комунікації в системі соціальних комунікацій: навч. посіб. для дистанційного навчання. Київ: Університет "Україна", 2008. 250 с.

5. Олійник А.С. Оптимізація виробничих витрат при формуванні стратегії розвитку підприємства в бізнес-середовищі. Інвестиції: практика та досвід. № 21. 2023. С. 84—90.

6. Осовська Г. В. Комунікації в менеджменті. Київ: Кондор, 2003. 218 с.

7. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. / Ю. В. Косенко. Суми: Сумський державний університет, 2011. 187 с.

8. Палеха Ю. І. Документально-інформаційні комунікації: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.: курс лекцій. Київ: Ліра-К, 2019. 386 с.

9. Рудінська О. В. Теорія менеджменту. Одеса: Вид-во "Ніка-Центр", 2002. 218 с.

10. Топчієв О. Г. Основи суспільної географії. Одеса: Астропринт, 2009. 544 с.

11. Швецова-Водка Г. М. Загальна класифікація документа: зміни та доповнення. Бібліотечний Меркурій. 2021. Вип. 2 (26). С. 143—163.

References:

1. Voitko, S. V. (2007), *Management in telecommunications*, Znannya, Kyiv, Ukraine.
2. Dyakiv, R. (2000), *Entsyklopediya biznesmena, ekonomista, menedzhera* [Encyclopedia of a businessman, economist, manager], Mizhnarodna ekonomichna fundatsiya, Kyiv, Ukraine.
3. Zavadskyi, Y. S (2001), *Management* [Management], Vyd-vo Yevrop. un-tu, Kyiv, Ukraine.
4. Lomachynska, I. M. (2008), *Dokumental'no-informatsiyni komunikatsiyi v systemi sotsial'nykh komunikatsiy* [Documentary and informational communications in the system of social communications], Universytet "Ukrayina", Kyiv, Ukraine.
5. Oliinyk, A.S. (2023), "Optimization of production costs when forming a strategy for the development of an enterprise in a business environment", *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 21, pp. 84—90.
6. Osovskaya, G. V. (2003), *Komunikatsiyi v menedzhmentі* [Communications in management], Kondor, Kyiv, Ukraine.
7. Kosenko, Yu. V. (2011), *Osnovy teorii movnoyi komunikatsiyi* [Basics of the theory of language communication], Sumy State University, Sumy, Ukraine.
8. Palekha, Yu. I. (2019), *Dokumental'no-informatsiyni komunikatsiyi* [Documentary and informational communications], Lira-K, Kyiv, Ukraine.
9. Rudinska, O. V. (2002), *Teoriya menedzhmentu* [Theory of management], Vyd-vo "Nika-Tsentr", Odesa, Ukraine.
10. Topchiev, O. G. (2009), *Osnovy suspil'noyi heohrafiyi* [Basics of social geography], Astroprint, Odesa, Ukraine.
11. Shvetsova-Vodka, H. M. (2021), "General classification of the document: changes and additions", *Biblioteknyy Merkurii*, vol. 2 (26), pp. 143—163.

Стаття надійшла до редакції 02.10.2024 р.